

Lupatunnus LP-257-2026-00282

Kiinteistötunnus 257- [REDACTED]

Kiinteistön osoite [REDACTED]

Hakijat [REDACTED]

Toimenpide Sivuasunnon 100 k-m2 rakentaminen
Talousrakennuksen (sis. hevostallin ja työntekijöiden asunnon 455 k-m2) osan purkaminen -53 k-m2 sekä siihen liittyvän katoksen purkaminen -56 m2, yht. 402 k-m2 (hevostalli 285 k-m2, varastot 117 k-m2)

Poikkeamiset Rakennusjärjestys 20 § kohta 5 (sivuasunnon etäisyys enintään 20 m omakotitalosta, taajama-alue)
Rakentamislaki 57 § Poikkeamislupa

Lausunnot Länsi-Uudenmaan museo, 27.3.2026, Lausunto
Rakennusinventoinnin laatija, 1.4.2026, Lausunto
Osoitetarkistus ja rekisteritiedot, 27.2.2026, Lausunto
Kantatilalaskelma, 7.4.2026, Lausunto
Naapurien kuuleminen POI, 7.4.2026, Lausunto

Naapurien kuuleminen Hakija on kuullut naapurit. Yhdeltä naapurikiinteistöltä huomautetaan seuraavasti:

"Uuden rakennuksen osalta ei huomautettavaa (infrasta: pumppaamo ja sähkölinja-asiat sovittaneen erikseen) Mahdollisen maataloustoiminnan osalta (talli): suojaetäisyydet kunnan säädösten mukaan, eli tässä lantala tai vastaava min. 50m naapurin sisääntulosta (pihapiiri). Tallitoiminnan kulkureitti suoraan Brittebontielle (kuten nyt on)."

Hakijan edustaja on antanut huomautukseen vastineen:

XXXX XXXXX [nimi peitetty] on kuulemislomakkeeseen vastannut, ettei suunniteltuun rakentamiseen ole huomautettavaa. Naapurina on kuitenkin ottanut kantaa kiinteistöllä tapahtuvaan tallitoimintaan.

Koska tallitoiminnan ajoyhteys, lantalan etäisyysvaatimus ja toiminnan mahd. muut käytännöt saattavat poiketa kunnan säätämistä määräyksistä, pyydämme erikseen kunnan terveystarkastajan paikalle keskustelemaan tallin toiminnasta ja saattamaan toiminta määräysten mukaiseksi.

Koska naapurin huomautus ei koske rakentamista, niin katson asian olevan kuulemisen osalta hoidossa."

Muilla naapureilla ei ole huomautettavaa hankkeesta.

Muut lausunnot:

Länsi-Uudenmaan museo 27.3.2026:

"Länsi-Uudenmaan museolta on pyydetty lausuntoa otsikon asiassa. Museo ottaa asiaan kantaa rakennetun kulttuuriympäristön, taajamakuvan ja rakennussuojelun sekä arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmista.

Kyseessä on XXXXX-nimisen kiinteistön [nimi peitetty] piharakennuksessa olevan asunnon osittainen purkaminen ja muuttaminen taloustiloiksi sekä purettavan osan paikalle rakennettava uusi, päärakennuksesta erillinen sivuasunto. Kyseinen L-kirjaimen muotoinen piharakennus on osittain punatiilinen ja osittain valkoiseksi rapattu, ja sen toisessa päässä on talli ja toisessa päässä asunto ja autokatos. Rakennus on rakennettu 1970-

luvulla entisten kasvihuoneiden paikalle ja sen osana on tietävästi säilytetty kasvihuoneen lämpökeskus ja ehkä muitakin osia paikan aiemmasta talousrakennuksesta. Rakennuksessa on tehty muutoksia eri aikoina.

Tarkoituksena on purkaa piharakennuksen (kooltaan 495 m²) länsipäädystä autokatos (56 m²) ja osa sen nykyistä asunto-osaa (50 krs-m²), yhteensä 106 m². Purkukohta on valittu niin, että sillä kohdalla oleva tiiliseinä jää uuden päädyn ulkoseinäksi. Asunto-osasta jää jäljelle noin 85,5 m² ja se muutetaan tallirakennusta ja -toimintaa palvelevaksi tilaksi. Purettavan osan ikkunoita on tarkoitus hyödyntää jäljelle jäävässä rakennuksen osassa lupahakemuksen liitteenä olevassa pohjapiirroksessa esitetyllä tavalla, ja myös muutamat vanhat ovet voidaan käyttää uudelleen muutettavassa osassa. Sivu-asunto, joka purettavan osan paikalle on tarkoitus rakentaa, on kooltaan 100 krs-m². Uudisrakennuksen paikka on esitetty asemapiirustuksessa, ja hakemuksessa on myös sanallisesti hahmoteltu uudisrakennuksen tulevaa ulkoasua ja sen sovittamista monimuotoiseen pihapiiriin.

Alueen ja rakennuksen kulttuurihistoriallisesta arvosta Alueella on laadittu rakennetun kulttuuriympäristön inventointi. Kyseinen XXXX-niminen kiinteistö [kiinteistön nimi peitetty] on osa 1920-luvulla perustetun Brittebon puutarhatilan kokonaisuutta ja on 1972 erotettu omaksi kiinteistöksi. XXXXX [nimi peitetty] tilakeskuksen alueella ovat aiemmin sijainneet Brittebon talousrakennukset, kasvihuoneet ja viljelyalueet. XXXXX [kiinteistön nimi peitetty] nykyinen asuinrakennus on Brittebon tilan entinen navetta, joka muutettiin asuinkäyttöön 1970-luvulla.

Vuonna 2015 tehdyssä Luoman rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnissa XXXXX [kiinteistön nimi peitetty] asuinrakennus (Brittebon tilan entinen navetta) arvoitettiin rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaaksi ja esitettiin suojeltavaksi kaavassa. Sen sijaan entisten kasvihuoneiden paikalle 1970-luvulla rakennettu piharakennus, jota nyt kyseessä oleva hakemus koskee, todettiin inventoinnissa ilmeeltään niin muuttuneeksi, ettei sitä esitetty suojeltavaksi. Rakennuksessa on tehty muutoksia 1970-luvun jälkeen ainakin 1980- ja 1990- luvuilla muun muassa itäpään talliosassa ja länsipään asuintalossa, ja rakennusta on pidennetty länsipäädystä autokatoksella. Myös rakennuksen kattomuotoa on muutettu. Rakennuksessa on mm. talli ja sen aputiloja sekä asunto ja työhuonetilaa. Rakennuksen keskiosassa näyttäisi olevan jäljellä aiemman rakennuksen vanhaa punatiilistä osaa, mutta senkin ilme on muuttunut alkuperäisestä ikkuna-, ovi- ja kattomuutoksissa.

Vuoden 2015 inventoinnissa kiinteistö sisältyy myös Luoman kylän kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kokonaisuuden alueelle, aivan sen pohjoisreunaan (Luoman kylä, kohde 1351, Luoman rakennetun kulttuuriympäristön inventointi, 2015). Kaava, jota varten inventointia tehtiin, ei ole vahvistunut. Voimassa olevassa kaavassa, Kirkkonummen Yleiskaava 2020, XXXXX [kiinteistön nimi peitetty] sijaitsee kyläkeskuksen alueella (AT) ja kuuluu osittain (kiinteistön päärakennuksen puoleiselta osalta) yleiskaavassa osoitetun suojeltavan kulttuuriympäristön (mi-166) alueelle. Maakuntakaavassa alue sisältyy maakunnallisesti merkittävään Luoman kylän ja Vitträskin kulttuuriympäristöön, joka on kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta.

Museon kanta lupahakemukseen
Museo on tutustunut asiaan eikä näe rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman tai rakennussuojelun osalta estettä poikkeamisluvan myöntämiselle.

Piharakennuksen läntinen osa voidaan purkaa ja uusi sivuasunto sijoittaa sen tilalle. Vanhasta osasta purettavien vanhojen rakennusosien kuten ovien ja ikkunoiden ottaminen talteen ja hyödyntäminen korjauksissa ja muutoksissa on kannatettavaa. Vanhan osan ulkoasun muutoskorjauksissa museo suosittelee muutoinkin säilyttävää /palauttavaa otetta. Hakemuksessa on myös tunnistettu uudisrakennuksen suunnittelutyön haastavuus, jotta uusi rakennus saadaan sovittua onnistuneesti olevaan monimuotoiseen miljööseen. Uudisrakennuksen ulkoasun, mittasuhteiden ja yksityiskohtien toteutustavalla tuleekin olemaan suuri vaikutus sille, miten uudisrakennus

sopeutuu yhteen kiinteistön muun rakennuskannan ja miljööön kanssa. Museo suosittaa kiinnittämään asiaan riittävästi huomiota suunnittelun edetessä.

Museolla ei ole muuta kommentoitavaa asiaan rakennetun kulttuuriympäristön, taajamakuvan tai rakennussuojelun osalta.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta asiassa ei ole kommentoitavaa."

Rakennusinventoinnin laatija Kristina Karlsson 1.4.2026:

"Toimistoltamme on pyydetty lausunto koskien vireillä olevaa kiinteistön XXX-XXX-XXX-XXX [kiinteistötunnus peitetty] lupahakemusta, jossa esitetään piharakennuksessa olevan asunnon osittaista purkamista ja muuttamista taloustiloiksi sekä asunnon korvaamista uudella asuinrakennuksella. Olemme Kirkkonummen kunnan toimeksiantona laatineet inventoinnin Luoma, rakennetun kulttuuriympäristön inventointi 2015. Tässä lausunnossa tarkennamme 2015 arvotuksen perusteita rakennuslupa-aineiston liitteisiin ja 2015 tehdyn inventoinnin aineistoon perustuen.

Vuoden 2015 inventointi on laadittu palvelemaan Luoman osayleiskaavatyötä. Työssä on kartoitettu osayleiskaavan edellyttämällä tarkkuustasolla alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävä rakennuskanta ja alueet, sekä analysoitu niiden ominaispiirteitä ja kulttuurihistoriallista arvoa. Selvitys sisältää kohdekohtaiset suojelusuositukset. Kohteet on tarkistettu maastoinventointien yhteydessä ja kaavassa huomioon otettavista tai suojeltavista kulttuuriympäristön kohteista on laadittu inventointikortit. Maatilojen talousrakennukset, sekä pihapiirien sivu- ja talousrakennukset on inventoitu asuinrakennusten yhteydessä osana näiden muodostamaa kokonaisuutta. Arvokkaiksi arvoitetuista ja suojeltavaksi esitettävistä talous- ja sivurakennuksista on laadittu inventointikortit.

XXXXXX [kiinteistön nimi peitetty] kohde on tarkistettu maastoinventoinnin 9.10.2015 yhteydessä ja kohteesta on laadittu inventointikortti, jossa nykyinen päärakennus on arvoitettu suojeluluokkaan 2. Onnistuneesti peruskorjatulla rakennuksella todettiin olevan rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa. Omistajalta tuolloin saatujen tietojen perusteella, jota vahvistavat nyt löytyneet alkuperäiset suunnitelmat, voi olettaa rakennuksen olevan Arkkitehtitoimisto Frosterus Gripenbergin suunnittelema. Kohde on ollut osa 1920-luvulla perustetun Brittebon puutarhatilan kokonaisuutta.

Talousrakennuksesta ei ole löytynyt alkuperäisiä suunnitelmia. Trädgårdsodlaren lehdessä 6/1932 julkaistusta artikkelista ilmenee rakennuksen silloisia piirteitä. Sivun 132 ylemmässä kuvassa on näkymä kasvihuoneiden väliseltä pihatieltä. Vasemmalla kasvihuoneen takana näkyy pulpettikattoinen talousrakennus, johon liittyy pilarein kannateltu katos. Alemmassa katoksen alta kuvatussa näkymässä pilkottaa vasemmalla tiilimuurattu, polveilevan muodon perusteella rustikoitu nurkka. Katosta kannattele pyöreiden pilareiden rivistö, joka edelleen lienee osittain säilynyt.

Talousrakennus todettiin 2015 ilmeeltään muuttuneeksi, eikä sitä tästä syystä esitetty suojeltavaksi. Itäpääty on uusittu 1970 tai 1990-luvulla ja kattomuoto muutettu. Myös länsipäädyn autokatos on myöhemmältä ajalta. Rakennuksen keksiosassa säilyneen punatiilisen vanhemman osan ilmettä on muuttanut ikkuna- ja ovimuutokset, sekä katon muutos. Metsän suuntaan avautuvaa rakennuksen pohjoisjulkisivua ei tarkistettu. Hakemuksen liitteenä olevien valokuvien perusteella pohjoisjulkisivulla on säilynyt myös vanhempia ikkunoita.

Hakemuksen liitteenä olevat tarkentavat tiedot vahvistavat rakennuksen tiilimuuratun keskiosan pilarikannateltuine arkadikatoksineen, liittyvän kauppapuutarhan varhaiseen ja harkiten suunniteltuun kokonaisuuteen. Pihaa edelleen kauniisti rajaavan talousrakennuksen punatiilisen osan ainakin osittainen säilyminen ja sen alkuperäisten piirteiden eheyttäminen on siten toivottavaa. Rakennukseen tehdyt useat ilmettä muuttaneet muutokset eivät näkemyksemme mukaan kuitenkaan perustele suojelua,

Lähtökohtatiedot

emmekä tästä syystä näe estettä rakennuksen osittaiselle purkamiselle, edellyttäen että muutokset ja uudisrakennus sovitetaan huolella arvokkaan pihapiiriin ja viereisen Brittebon huvilan muodostamaan kokonaisuuteen."

Kaavoitus:

Yleiskaava 2020, Kyläkeskuksen alue (AT): Alue varataan kyläasutukselle, sen tarvitsemille palvelu- ja työtiloille. Alueella sallitaan maatilataloutta ja siihen soveltuvia sivuelinkeinoja palveleva rakentaminen tarpeellisine asuin- ja talousrakennuksineen. Alueelle tulee laatia osayleiskaava.

Tieyhteys:

Yksityistie.

Vesi- ja jätevesihuolto:

Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää jätevesiasetuksen (157/2017) mukainen jätevesisuunnitelma rakennuspaikan kaikista rakennuksista.

Kiinteistö sijoittuu Kirkkonummen Veden toiminta-alueelle.

Muuta:

Uusi sivuasunto sijoitetaan talousrakennuksen purettavan katoksen ja osittain purettavan rakennuksen osalle.

Rakennusjärjestys 20 §:n kohta 5 mukaan vähintään 5000 m² suuruiselle omakotitalon rakennuspaikalle voidaan myöntää omakotitalon lisäksi kerrosalaltaan enintään 100 k-m² kokoinen sivuasunto. Sivuasuntoon ei saa rakentaa kellaria. Sivuasunto tulee sijoittaa pääasunnon yhteyteen tai sen pihapiiriin lähtökohtaisesti siten, että rakennusten välinen etäisyys on korkeintaan 20 m ja rakennukset käyttävät samaa tieliittymää, samaa piha-aluetta ja samoja teknisiä järjestelmiä. Päärakennuksesta erillisen sivuasunnon rakentaminen ei lähtökohtaisesti ole mahdollista alueilla, jotka Suomen ympäristökeskus (Syke) on määritellyt taajamaksi.

Sivuasunto sijoittuu noin 61 metrin päähän omakotitalosta. Kiinteistö sijoittuu myös taajama-alueelle.

Purettava talousrakennus rakennettiin vuonna 1922, sitä laajennettiin v. 1973 hevostallilla +85 k-m² (rak.lupa 21.8.73 § 308). Hevostallia laajennettiin +160 k-m² vuonna 1996 (rak.lupa 96-1050-A).

Puutarhatoiminnan päätyttyä talousrakennukset (nyk. tila 7:113) lohkottiin päärakennuksesta (nykyinen tila 7:108) erilleen. V. 1922 rakennettu Frosterus Gripenbergin suunnittelema entinen hevostalli, muutettiin vuonna 1972 (rak.lupa 21.3.72/§ 87) tilan "uudeksi" päärakennukseksi (omakotitalo), ja sitä laajennettiin +35 k-m² v. 1984 (rak.lupa 21.2.84 § 105), yhteensä 286 k-m².

Hakija perustelee hakemusta seuraavasti:

Uusi asuinrakennus on tarkoitus rakentaa purettavalle piharakennuksen alueelle siten, että piharakennuksen kokonaisuudessa ei muutu, jopa vähenee. Kiinteistö on liitetty Luoman vesiosuuskunnan verkostoon ja uusi asuinrakennus liitetään myös tähän. Koska kyseessä on korvaava rakentaminen, rajoitukset uudelle sivuasunnon myöntämiselle voidaan pitää vähäisinä.

Hakija perustelee poikkeamista seuraavasti:

1) Kyseessä on päärakennuksesta erillisen sivuasunnon rakentaminen, joka poikkeaa SYKE:n yleisistä määräyksistä. Koska kyseessä on korvaava rakentaminen ja jotakuinkin samaan kohtaan kuin osittain purettava/muutettava nykyinen asunto, uuden korvaavan asuinrakennuksen rakentaminen voidaan pitää vähäisenä ja hyväksyttävänä. Poikkeamisen hyväksyminen ei aiheuta ennakkopäätöstä.

2) Rakennuspaikka sijaitsee yleiskaavan taajama-alueella. Yleiskaavamääräysten mukaan alueelle tulisi laatia osayleiskaava. Tämä saattaa olla työn alla, mutta aikatauluista ei ole tarkempaa tietoa. Koska oleva tilanne asuntojen lukumäärien suhteen ei muutu, voidaan katsoa, ettei rakentaminen vaikeuta kaavoitusta tai sen toteutumista.

3) RakJ:n mukaan asuntojen tulee sijoittua samaan pihapiiriin ja rakennusten välinen etäisyys tulee olla korkeintaan 20 m. Lisäksi ajotie/liittymä tulee olla sama, pihapiiri yhteinen ja tekniset järjestelmät yhdenmukaiset. Rakennusten etäisyyttä lukuun ottamatta ehdot täyttyvät. Koska kyseessä on korvaava rakentaminen samaa kohtaan, etäisyysvaatimus voidaan katsoa täyttyvän ja sijoittaminen suunnitelman esittämällä tavalla voitaneen hyväksyä. Luvan myöntäminen on perusteltua olosuhteet ja oleva tilanne huomioon ottaen.

Valmistelija
Päätätjä

Lupa-arkkitehti Arja Sihvola
Rakennus- ja ympäristölautakunta Rakennus- ja ympäristölautakunta
Kirkkonummen kunta

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää myöntää sijoittamisluvan sekä poikkeamisen.

Ehdot:

- 1) Sivuasunnon ulkoasuun, mittasuhteisiin ja yksityiskohtiin tulee kiinnittää erityistä huomiota ja uudisrakennus tulee sovittaa hienovaraisesti ympäröivään rakennuskantaan. Kyseessä on vaativa Ark-rakennussuunnittelutehtävä.
- 2) Rakentamisluvasta on pyydettävä Länsi-Uudenmaan museon lausunto.
- 3) Vanhasta osasta puretut ikkunat ja alkuperäiset ovet tulee käyttää hyväksi talousrakennuksen muutostyössä, jossa tulee pyrkiä palauttavaan otteeseen.
- 4) Jäljelle jäävän talousrakennuksen pinta-alatiedot tarkennetaan rakentamislupavaiheessa.
- 5) Sivuasunto on liitettävä alueelliseen vesihuoltoon.

Päätöksen antaminen

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella (rakentamislaki 70 §). Tiedoksisäännin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta (hallintolaki 62a §).

Päätös on voimassa kaksi vuotta lainvoimaisuuspäivästä.

Rakennustoimenpiteisiin ei saa ryhtyä ennen kuin poikkeamispäätös on saanut lainvoiman. Lainvoimaisuus varmistetaan muutoksenhakuviranomaisen kirjaamosta.

Rakentamislupaa voi hakea ennen kuin poikkeamispäätös on saanut lainvoiman. Hakijan on saatava rakentamislupa ennen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä.

Päätöksestä peritään rakennusvalvontamaksu.

Päätös lähetetään Lupa- ja valvontavirastoon.

Päätöksen perustelut

Kyseessä on yleiskaavan kyläkeskuksen alueella (AT) sivuasunnon rakentaminen. Samalla puretaan talousrakennuksen osa, jossa on ollut alueella aikoinaan sijainneen kauppapuutarhan työntekijöiden asunto.

Alueen rakennushistoria on monimuotoinen ja päärakennus on aikoinaan ollut hevostalli, ja sen käyttötarkoitus on muutettu tilan omakotitaloksi 1970-luvulla. Puutarhatoiminnan päärakennus on jäänyt viereiselle tilalle. Osittain purettava talousrakennus on myös Frosterus Gripenberg -toimiston suunnittelema ja 1920-luvulla rakennettu puhtaaksimuurattu tiilirakennus pieniruutuisine ikkunoineen ja kulmarisaliitteineen, kuten

päärakennuskin. Talousrakennus on kuitenkin myöhemmin muutettu monin tavoin. Hakemuksen mukaan suunnitelmassa on kuitenkin ajatuksena käyttää hyväksi talousrakennuksen alkuperäisiä ikkunoita talousrakennuksen jäljelle jäävässä kunnostettavassa osassa.

Länsi-Uudenmaan museo sekä Luoman rakennusinventoinnin laatija ovat antaneet puoltavan lausunnon.

Yhdellä naapurilla on huomautettavaa hevostallitoiminnasta. Hanke ei kuitenkaan koske kyseistä toimintaa, ja hevostallitoiminnassa tulee muutoinkin noudattaa ympäristönsuojelumääräyksiä sekä nitraattiasetusta.

Ottaen huomioon, että kyseessä on korvaava asunto; asuinrakennus sijoittuu pihapiiriin vaikkakin kauas omakotitalosta; esitetyt puoltavat lausunnot; sekä päätösehdotuksen ehdot alkuperäisten rakennusosien siirtämisestä talousrakennuksessa, poikkeamiselle ja sijoittamisluvalle on erityiset perustelut.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen hanke ei aiheuta RakL 57 §:ssä tarkoitettua haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, ja RakL 45 § ja 46 §:n mukaiset sijoittamisen edellytykset täyttyvät.

Sovelletut oikeusohjeet

Rakennusjärjestys 20 § kohta 5
Rakentamislaki 57 § Poikkeamislupa
Alueidenkäyttölaki 16 § Suunnittelutarvealue
Rakentamislaki 45 § ja 46 § Sijoittamisen edellytykset

Päätöspäivämäärä

21.4.2026

Päätöksen kuulutuspäivä

28.4.2026

Muutosta haettava

viimeistään 4.6.2026

Päätös lainvoimainen

5.6.2026

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa 5.6.2028 saakka. Mikäli hanke vaatii rakentamisluvan, on lupa haettava tämän päätöksen voimassaoloaikana.

Muutoksenhakuohje

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän rakennus- ja ympäristölautakunnan päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätökset annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella (rakentamislaki 70 §) ja tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta (hallintolaki 62 a §).

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Helsingin hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Helsingin hallinto- oikeudelle, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki, sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Helsingin hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, Helsinki
postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: Asiakaspalvelu/kirjaamo, 029 56 42069
aukioloaika: klo 8.00-16.15
sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
faksi: 029 56 42079

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta.